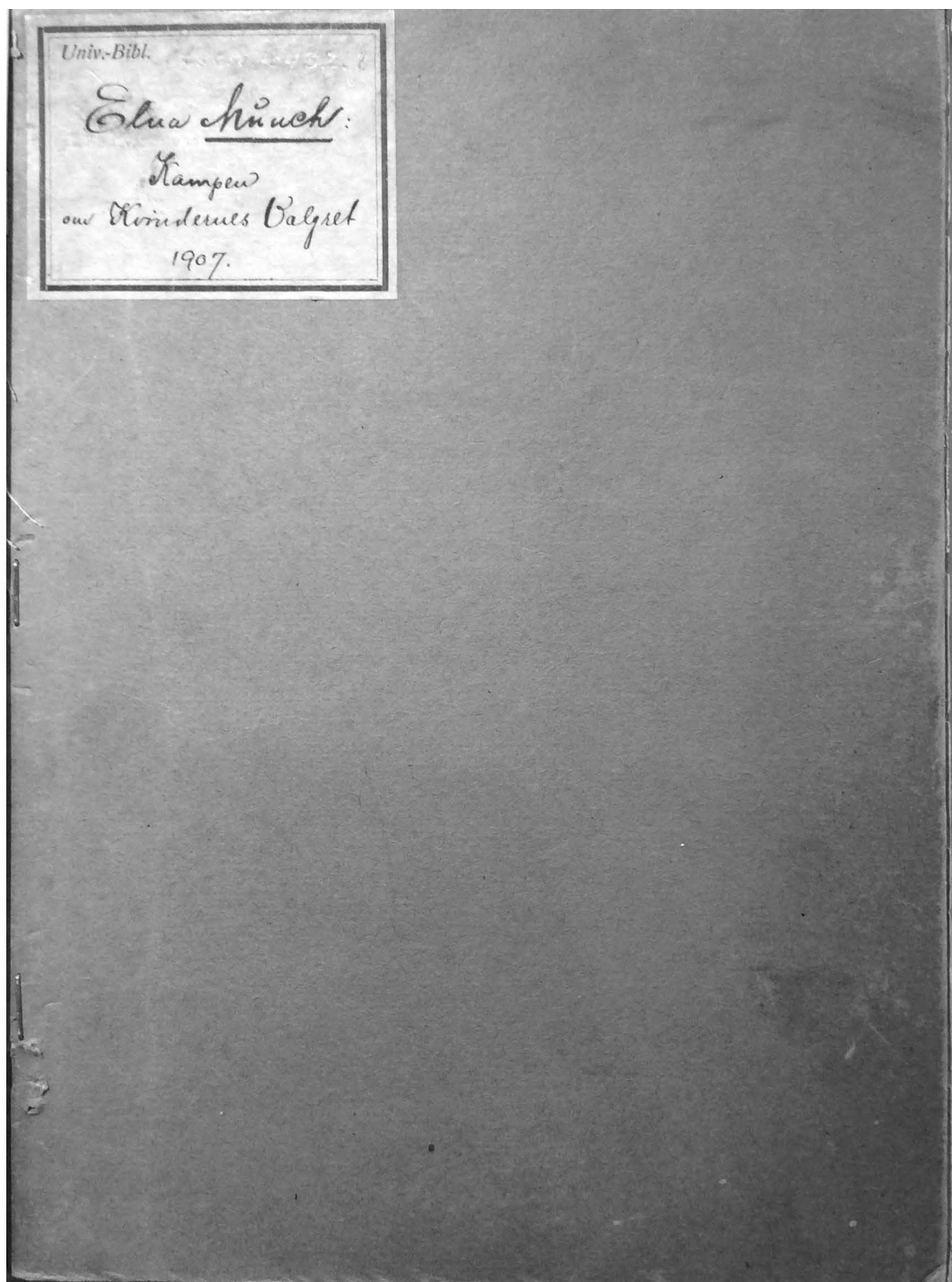

ELNA MUNCH: KAMPEN OM KVINDERNES VALGRET, 1907, RIGSARKIVET

ELNA MUNCH: KAMPEN OM KVINDERNES VALGRET, 1907, RIGSARKIVET

Hvorfor skal Kvinderne have Valgret?

Kravet om Kvindernes Valgret er først og fremmest et Retfærdighedskrav. Kvinderne danner sammen med Mændene det Samfund, over hvis Styrelse Regering Rigsdag bestemmer. Sammen med Mændene skaber de de Værdier, som findes i dette Samfund, og udfører det Arbejde, som muliggør Samfundets Liv.

De maa da have samme Ret, som Mændene til at øve Indflydelse paa Samfundets Styrelse. Selve dette Retfærdighedskrav kan ikke bestrides, men Modstanderne af Kvindernes Valgret opstiller over for det en Række Indvendinger, hvormed de søger at svække dets Virkning. Vi skal her gennemgaa nogle af disse Indvendinger og kortelig vise, hvor urimelige, de er.

1. Kvinderne interesserer sig ikke for Politik og Samfundsspørgsmaal.

Svar: Mange Kvinder viser allerede nu stor Interesse for samfundets Anliggender. Denne Interesse vil vokse mægtigt, naar de gennem valgretten faar Indflydelse derpaa. Da Mændene fik Valgretten, var der i lang Tid mange af dem, hvis Interesse var saa ringe, at de ikke gjorde sig den Ulejlighed at stemme. I Frederik VII.s Tid stemte som Regel kun 10-20 pCt. af Vælgerne. Først lidt efter lidt fik Mændene politiske Interesser. Endnu bliver mange Mænd hjemme paa Valgdagen. De udelukkes ikke af den Grund fra Valgretten. I de lande, hvor Kvinderne har faaet valgretten, har det de fleste Steder vist sig, at de benytter den ligesaa meget som Mændene, ofte mere.

2. Kvinderne har ingen Forstaaelse af Politik og Samfundsspørgsmaal.

Svar: Hvor stor Kvindernes Forstaaelse er, vil først vise sig, naar den prøves. I de Lande, hvor Kvinderne har valgret, tyder intet paa, at deres Forstaaelse er mindre end Mændenes. Blandt de regerende Fyrstinder har der forholdsvis været langt flere end blandt de regerende Fyrster, der viste overlegen politisk Dygtighed. Dronning Margrethe af Danmark og Elisabeth af England, Marie Theresia af Østrig og Katharina II af Rusland viste langt større Herskerevne end de allerfleste mandlige Herskere. Det store Flertal af Kvinderne kan naturligvis ikke sætte sig ind i Lovgivningens Enkeltheder, men det kan de fleste af Mændene heller ikke. Det store Mærkesager, hvorefter Partierne dannes; den almindelige Valgret, Forsvarssagen, den sociale reformlovgivning kan Kvinderne lige saa godt danne sig en Mening om som Mændene. Og det er tilstrækkeligt for at kunne stemme.

3. Valgretten har ingen betydning for Kvinderne. Mændene varetager Kvindernes Interesser godt nok.

Svar: Statsstyrelsen og Lovgivningen har nøjagtigt samme betydning for Kvinderne som for Mændene. Kvinderne skal lyde Lovene og betale Skat lige saa godt som Mændene. Ordningen af Skole- og fattigvæsen, Ægteskabslovgivningen og meget andet betyder lige saa meget for Kvinderne som for Mændene. Mændene har hidtil varetaget Kvindernes Interesser saaledes, at Mændene har talrige Forrettigheder for Kvinderne. I Ægteskabet er Kvinden i mange Henseender manden underordnet, og Kvinderne lønnes vedblivende langt daarligere end Mændene for det samme Arbejde. Valgretten vil for Kvinderne være et middel til at fjerne al saadan Uret.

ELNA MUNCH: KAMPEN OM KVINDERNES VALGRET, 1907, RIGSARKIVET

4. Mændene er værnepligtige, Kvinderne ikke.

Svar: Værnepligten har intet med Valgretten at gøre. Mange Mænd fritages for Værnepligten, men de bliver Vælgere alligevel. I flere Lande findes Værnepligten slet ikke.

5. Det er Kvindernes kald at virke i hjemmene.

Svar: Kvindernes "Kald" er et ganske vilkaarligt begreb, en intetsigende Talemaade. Der er ingen fornuftig Grund til, at Kvinderne kun skal virke i Hjemmene. Paa mangfoldige Maader deltager de allerede nu i Livet udenfor Hjemmene, uden at der indvendes noget derimod, ikke blot i menighedsliv og Selskabsliv, men ogsaa i Forenings- og Forretningliv af de forskjelligste Arter. Det vil ikke skade deres Arbejde i Hjemmene det allermindste, at de en gang om Aaret gaar hen og stemmer, lige saalidt som det hindrer Mændene i at passe deres Forretninger, at de er Vælgere. Vlagte til Rigsdagen eller Kommunalbestyrelser vil jo kun et lille mindretal blive, og det vil være Kvinder, som uden at forsømme et Hjem kan tage mod Valget, ganske som nu kun de Mænd kan lade sig vælge, som ikke derved forsømmer deres Arbejde.

6. Det er upassende, at Kvinder deltager i det politiske Liv.

Svar: Det er ikke let at se, hvorfor det skulde være mere upassende for Kvinder end for mænd. Og hvorfor skulde det være mere upassende at overvære et Vælgermøde end at være med til et oplysende Foredrag eller at se paa en teaterforestilling?

7. Kvindernes Valgret vil føre Splid ind i Hjemmene.

Svar: Der er ingen som helst Grund til at tro dette. De Ægtefæller, der er tilbøjelige til at strides, vil finde nok at kives om uden for de politiske Spørgsmaal; andre vil Uenighed om Politik ikke bringe til at skændes. Forskellige religiøse Meninger kan give langt mere Anledning til Strid i Hjemmene, men ingen finder dog paa at udelukke Kvinderne fra religiøs Paavirkning af den grund. Politisk Uenighed kan ogsaa findes, uden at Kvinderne har Valgret, og det vil da langt snarere give Anledning til Strid, naar Konen maa finde sig i at sidde hjemme, medens manden gaar til Valg. Sandsynligheden taler for, at Mand og Kone i de aller fleste Hjem vil have nogenlunde samme politiske Opfattelse. Den forøgede Interesse for Samfundets Liv, som Valgretten vil bringe, vil skabe et større Fællesskab i Interesser mellem Mand og Hustru. De vil blive hinanden lige i Kundskab, Oplysning og Rettigheder, og derved vil Betingelserne for et indholdsrigt Ægteskab uden Splid netop forøges.

8. Det kan være rimeligt at give ugifte, skatteyderne Kvinder Valgret, men det er urimeligt at give den til de gifte.

Svar: Den politiske Valgret er for Mændene ikke knyttet til Skatteydelsen. De gifte Kvinder er i Virkeligheden lige saa godt Skatteydere som deres Mænd. Ofte tjener Hustruen en del af Familiens Indtægt. Kun en urimelig Bestemmelse i de nye Skattelove, bevirker, at manden staar opført som Skatteyder ogsaa af Hustruens Indtægter. Men selv om Hustruen ikke bidrager til Familiens Underhold ved at tjene kontante Penge, gør hun det ved at styre Huset og opdrage Børnene. Dette er et meget værdifuldt Bidrag til Familiens Underhold. Det vilde være ganske urimeligt at give de ugifte Kvinder Valgret og samtidigt udelukke de gifte herfra. De vilde derved blive stillet lavere end de gifte kvinder. Og de vilde blive stemplede som Mændenes Underordnede, naar de i det Øjeblik, de giftede sig, mistede den Valgret, de som ugifte havde haft, medens Manden beholdt sin. Det vilde være at berøve dem Valgretten, ikke fordi de var Kvinder, men fordi de var Hustruer.

ELNA MUNCH: KAMPEN OM KVINDERNES VALGRET, 1907, RIGSARKIVET

Der er i Løbet af det sidste Aar dannet omtrent 40 Kvindevalgretsforeninger med over 4000 Medlemmer. Disse Foreninger samler sig udelukkende om Arbejdet for Valgretten. Søndag d. 24. Novbr. holdes i København et Møde af Delegerede fra disse Foreninger for at stifte et landsforbund og vedtage Love for det.

Til at virke for Dannelsen af nye Foreninger er nedsat et Agitationsudvalg, der skaffer Talere til Møde herom og giver Oplysninger om Foreningernes Karakter og Ordning. Kvinder, som maatte være villige til at medvirke til Oprettelse af nye Foreninger ude i landet, bedes henvende sig til Fru cand. Mag. E. Munch, H. C. Ørstedesvej 46 4. København V.

Særtryk af „Det nye Aarhundrede” for Oktober og November 1907.

„Det ny Aarhundrede” bringer stadig Artikler om Kvindebevægelsen. Abonnement tegnes gennem Postvæsnet, i enhver Boghandel og i

**Ekspeditionen: Boghandler Ove Høegh Vogelius,
Palægade 2. København K.**